

Kestävä osallisuus, kestävä kuntatalous

Lotta-Maria Sinervo

@LM_Sinervo, lotta-maria.sinervo@tuni.fi

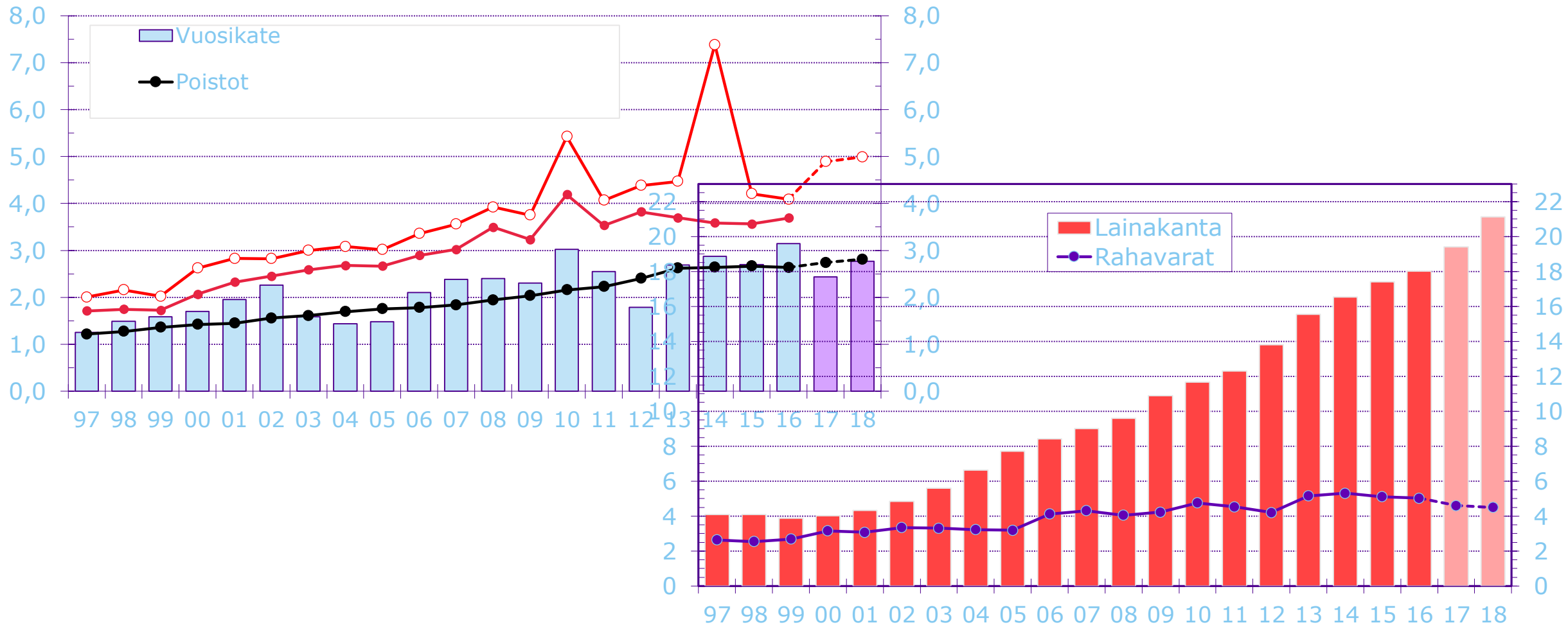

Esitykseni näkökulmat

- Mitä on kestävä kuntatalous & kestävä osallisuus?
  - Liittyvätkö nämä toisiinsa?
- Osallisuuden resursoinnin näkökulmia
  - Ajatuksia mm. osallistuvan budjetoinnin resursoinnista
- Ja erityisesti, mikä tässä kiinnostaa kuntatalouden tutkijaa?

Miten kuntien taloudesta puhutaan?

EmPaci

Miten kuntien taloudesta puhutaan?

Talous

Osa kunnista jo kuilun partaalla – kuntakentällä ilonaiheet vähissä

13.2.2020 klo 9:03

Talous

Vielä saa velkaa – mutta kuinka kauan? – Korkoriski tiedostetaan, kuntien tilannetta auttaa verotusoikeus ja konkurssisuoja

18.2.2020 klo 7:00

Talous

Kriisikuntamenettely uhkaa myös kookkaita kaupunkeja – "Ongelmat kiteytyvät siihen, että menot ovat liian suuret"

6.2.2020 klo 10:41

Hollolan taloudessa miljoonien eurojen aukko – mistä säästetään, kun palveluverkkoa karsitaan suunniteltua vähemmän?

Kuntatalous 18.2.

Vaasan kaupunginhallitus päättää koko henkilöstöä koskevista yt-neuvotteluista

Kuntatalous 14.2.

Säästöjä hakeva Hankasalmi irtisanoo ja lakkauttaa tehtäviä – kunnanjohtaja: "Ellei valtiolta tule lisää rahaa, ei pidä lisätä kuntien velvollisuuksiakaan"

Hankasalmi 13.2.

IS: Huoltosuhde uhkaa heittää häränpyllyä useissa kunnissa

Kuntatalous 12.2.

Vaasalla edessä raju säästökuuri – opettajien lomautuksia vastustetaan

Kuntatalous 8.2.

Kuntien talouskurimus jatkuu – Helsinki on aivan omassa sarjassaan, muut isot kaupungit miinuksella

Kuntatalous 5.2.

Uutissuomalainen: Suomessa pian useita talouden kriisikuntia – yksi niistä on Pielavesi

Pielavesi 4.2.

Hartolassa paukkuu pakkanen, mutta vain kunnan taloudessa

Kuntatalous 24.1.

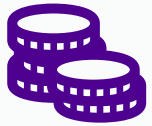
Kannonkoskella suuret säästöpainet - suunnitelmassa koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut

Kannonkoski 20.1.

Ilman valtionosuuksia Puolangan veroprosentti olisi 70,5 – myös muissa kunnissa

Kuntatalouden myyttejä

”(Kunta)talous on taloushallintoa”

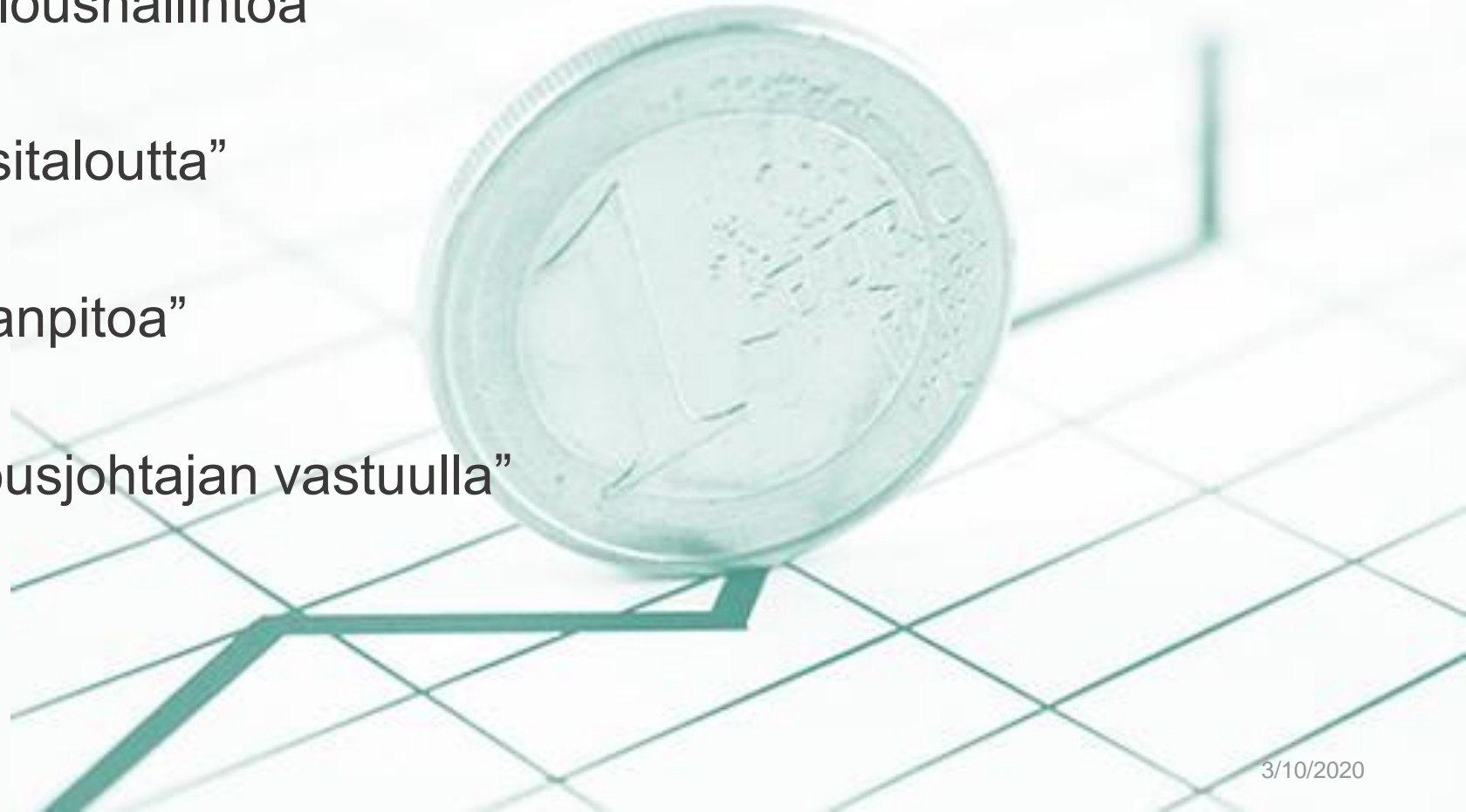
”Kuntatalous on kriisitaloutta”

”Kuntatalous on kirjanpitoa”

”Kuntatalous on talousjohtajan vastuulla”

Osallisuuden myyttejä

”Yhdessä tekevä ja inhimillinen Kunta panostaa osallisuuteen ja aktiivisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja varhaiseen tukeen sekä yksilöllisiin ja vaikuttaviin palveluihin.”

✓ Osallisuus on strategiassa, mutta onko organisaatiossa?

”Kunnan osallisuusohjelma 2018-2020”

✓ Osallisuusohjelma on olemassa, mutta tekemisessä?

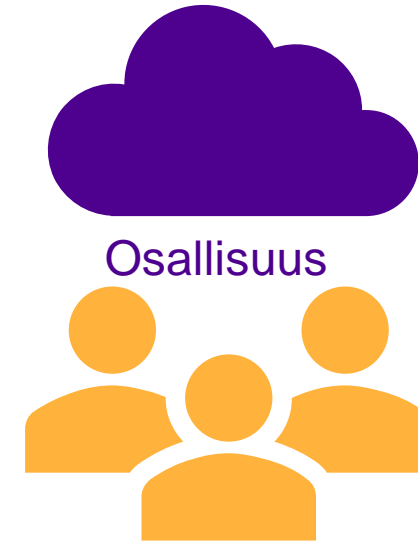
”Kyllähän meitä täällä on!”

✓ Osallisuus on tavoite, mutta siihen ei osoiteta keinoja

”Osallisuuskoordinaattori@kunta.fi”

✓ Osallisuuden resursointi on riittämätöntä

Omien kuplien ongelma

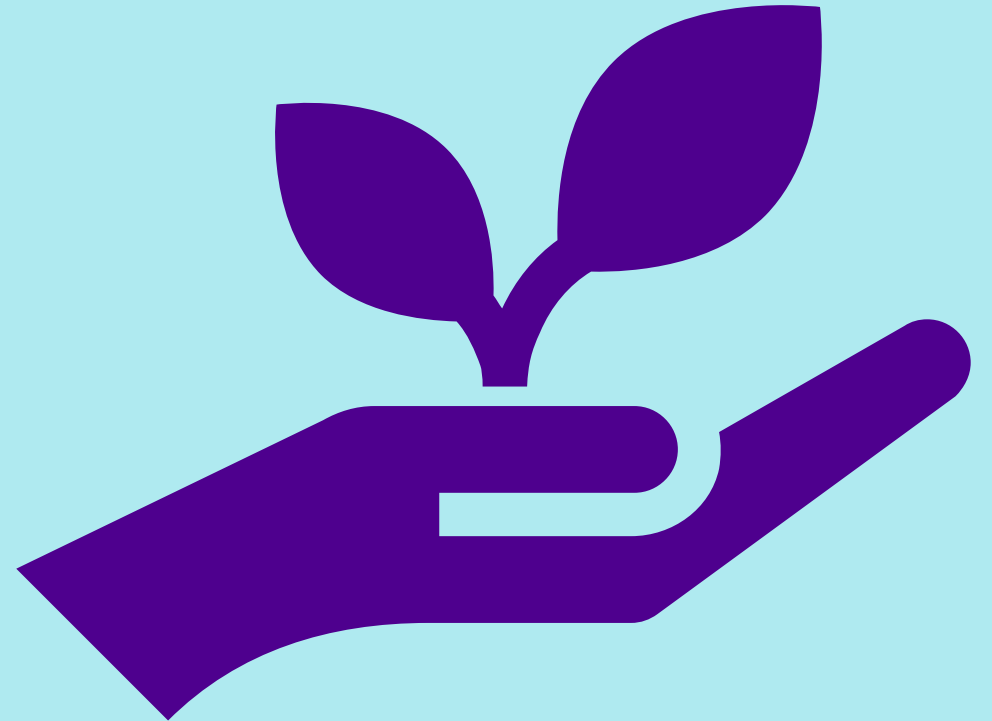

Kestävyyden haasteet

Tämän hetkiset yhteiskunnalliset haasteet ovat luonteeltaan monimutkaisia ja systeemisiä

Haasteet ovat liian isoja ratkottaviksi yksittäisillä teknologisilla innovaatioilla, palveluilla tai yksittäisten toimijoiden toimesta

Kestävyys on juuri tällainen haaste - ekologisena, sosiaalisena ja taloudellisena ilmiönä

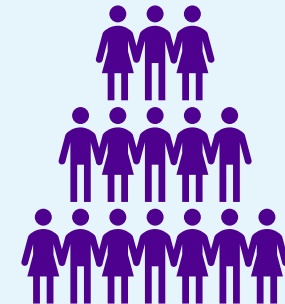
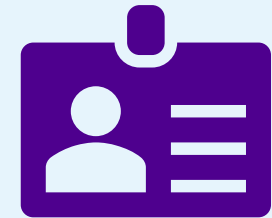
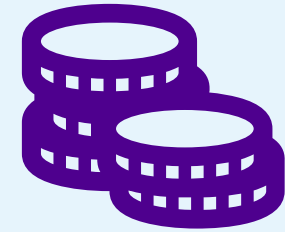
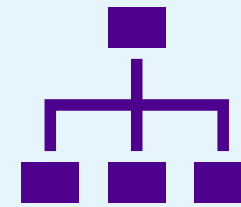

Kohti kestäväää ja osallistavaa kuntaa

Kestävä osallisuus tarvitsee

- Osaamisresursseja?
  - Osallistujalta?
  - Organisaatiolta?
  - Kuntapäätäjältä?
  - Viranhaltijalta?
- Taloudellisia resursseja?
  - Mistä eurot irrotetaan osallistuvaan budjettiin?
  - Miten osbu-hankkeet vaikuttavat jatkossa (käyttö)talouteen?
- Aikaa muutokseen
  - Ihminen muuttuu hitaasti, organisaatio vielä hitaammin

Kohti kestäväää ja osallistavaa kuntaa

Talousjohtaja ei ratkaise taloudellista kestävyyttä...

Kuntatalouden myyttien rikkominen – organisaatiossa laaja-alainen 'talouden' ymmärrys

Kuntatalouden avaaminen – kestävä talous syntyy resurssien käytössä, tekemisessä

Eikä osallisuuskoordinaattori sosiaalista kestävyyttä...

Kestävyuden varmistaminen edellyttää kunnassa yhteistä ymmärrystä, tietopohjaa, jatkuvaa dialogia ja yhteistä tekemistä

EmPaci -hanke

- EmPaci - Empowering Participatory Budgeting in the Baltic Sea Region
- EU:n Interreg Baltic Sea Region - rahaston rahoittama Itämeren alueen maiden yhteishanke.
- Mukana **6 maata**: Latvia, Liettua, Puola, Saksa, Suomi ja Venäjä, joista yht. 17 partneria.
- Suomesta mukana Tampereen yliopisto, LAB-ammattikorkeakoulu sekä Kuntaliitto
- Suomalainen pilottikunta on Lahti
- Hankkeen taustalla yleinen demokratiakehitys. Asukkaat toivovat äänestämisen rinnalle uusia tapoja osallistua paikallistason päätöksentekoon.
- Hankkeen **tavoitteena lisätä asukkaiden ja kuntien tietoisuutta osallistuvasta budjetoinnista ja sen toteutustavoista**, sekä auttaa kuntia hyödyntämään ja kehittämään osallistuvaa budjetointia mm:
  - Tukemalla paikallisia pilottikohteita
  - Jakamalla ajantasaista tietoa osallistuvasta budjetoinnista (osbu)
  - Kokoamalla tietopankkia aiheesta, sekä vahvistamalla suomalaista ja kansainvälistä osbu-verkostoa.

Lisää osallistuvasta budjetoinnista

www.empaci.eu

Facebook: @osbuempaci

Twitter: #empaci

Kiitos!

Lotta-Maria Sinervo

@LM_Sinervo, lotta-maria.sinervo@tuni.fi

